

GİRİŞİM SERMAYESİ FONU VE KURUM KAZANCINDAN İNDİRİMİ

Yatırım ortaklıkları ile Sermaye Piyasası Kurulu'nun düzenleme ve denetimlerine tabi fon ve bu fonlara benzer yabancı fonlar sermaye şirketi olarak kurumlar vergisi mükellefidirler.

KVK2'nun 5/1-d bendine göre ise Türkiye'de kurulu girişim sermayesi yatırım fonları ve ortaklıklarının kazançları kurumlar vergisinden istisna edilmiştir. Bununla beraber, bu istisna anılan fon ve ortaklıkların söz konusu kazançları üzerinden kesinti yoluyla vergi alınmasına engel değildir.

Öte yandan, Vergi Usul Kanunu'nu 325/A maddesinde yer alan hükme göre; Sermaye Piyasası Kurulu'nun düzenleme ve denetimlerine tabi olarak kurulmuş veya kurulacak olan girişim sermayesi yatırım ortaklıklarına sermaye olarak konulması veya girişim sermayesi yatırım fonu paylarının satın alınması amacıyla ilgili dönem kazancından veya beyan edilen gelirden girişim sermayesi fonu ayrılabilir. Bu fon kurum kazancının veya beyan edilen gelirin %10'unu ve öz sermayenin %20'sini aşamaz.

Görüldüğü gibi Vergi Usul Kanununa eklenen 325/A maddesiyle kurumlar vergisi mükelleflerine, girişim sermayesi yatırım ortaklıklarına sermaye olarak konulması veya girişim sermayesi yatırım fonu paylarının satın alınması amacıyla, ilgili dönem kazancından girişim sermayesi fonu ayrılabilme imkanı getirilmiştir.

Kurumlar Vergisi Kanununun 10. uncu maddesine eklenen (g) bendi ile de Vergi Usul Kanununun 325/A maddesine göre girişim sermayesi fonu olarak ayrılan tutarlar kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla kurum kazancından indirim konusu yapılabilmektedir.

Girişim sermayesi fonunun ayrılması ve pasife alınması

Girişim sermayesi fonu olarak ayrılan tutar mükellefin bilançosunun pasifte geçici bir hesapta tutulur. Fonun ayrıldığı yılın sonuna kadar girişim sermayesi yatırım ortaklıklarına veya girişim sermayesi yatırım fonlarına yatırılır. Aksi

halde zamanında tahakkuk ettirilemeyen vergiler gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir.

Fonun kurum kazancından indirim şartları

Girişim sermayesi fonunun indirim konusu yapılabilmesi için;

- İlgili yılda ayrılan fon tutarının beyan edilen gelirin %10'unu, toplam fon tutarının ise öz sermayenin %20'sini aşmaması (iki şartın birlikte gerçekleşmesi gerekmektedir.)
- Fonun ayrıldığı yılın sonuna kadar Türkiye'de kurulmuş veya kurulacak olan ve Sermaye Piyasası Kurulunun düzenleme ve denetimine tabi girişim sermayesi yatırım ortaklıklarına veya fonlarına yatırım yapılması,
- Ayrılan fon tutarının ilgili yılın kurumlar vergisi beyannamesinde ayrıca gösterilmesi gerekmektedir.

İndirim tutarının hesaplanması, beyannamede gösterilmesi ve fon kaydı

İndirim tutarının tespitinde beyan edilen gelir olarak ticari bilanço kâr veya zararına kanunen kabul edilmeyen giderler eklenmek ve geçmiş yıl zararları ile varsa tüm indirim ve istisnalar düşülmek suretiyle bulunan tutar [Ticari bilanço kârı (zararı) + kanunen kabul edilmeyen giderler - geçmiş yıl zararları - tüm indirim ve istisnalar] dikkate alınacaktır.

Vergi Usul Kanununun 325/A maddesine göre girişim sermayesi fonu ilgili dönem kazancından ayrılacağından, pasifte özel bir fon hesabına alınacak tutar hesap dönemi sonu itibarıyla tespit edilebilecektir. Bu çerçevede, fon hesabına alınma işleminin, izleyen hesap döneminin başından itibaren kurumlar vergisi beyannamesinin verildiği tarihe kadar yapılması gerekmektedir. Bu şekilde, indirim konusu yapılacak olan kazanç tutarı, ilgili dönemin genel sonuç hesaplarına yansıtacak olup kurumlar vergisi beyannamesinin ilgili satırında gösterilmek suretiyle de indirimden yararlanılabilecektir.

Dolayısıyla geçici vergilendirme dönemlerinde fon ayrılması ve indirim uygulamasından yararlanılması mümkün değildir.

Girişim sermayesi fonu olarak ayrılan tutarların mükelleflerce pasifte geçici bir hesapta tutulması, fonun ayrıldığı yılın sonuna kadar girişim sermayesi yatırım

ortaklıklarına veya fonlarına yatırım yapılması gerekmektedir. Söz konusu yatırımın yapılmaması halinde, indirim konusu yapılan tutar nedeniyle tahakkuk ettirilecek vergi gecikme faizi ile birlikte mükelleften tahsil edilecektir.

İndirim konusu yapılacak tutarın tespitinde, her yıl girişim sermayesi fonu olarak ayrılan tutarlar ayrı ayrı dikkate alınacak, önceki yıllarda ayrılan fon tutarları için tekrar indirim uygulanmayacaktır. Ancak, ayrılan toplam fon tutarı hiçbir suretle öz sermayenin %20'sini aşamayacaktır.

Fonun amacı dışında kullanılması

BU fon, amacı dışında herhangi bir suretle başka bir hesaba nakledilmesi, işletmeden çekilmesi, ortaklara dağıtılması, dar mükelleflerce ana merkeze aktarılması veya işin terki ,işletmenin tasfiyesi, devredilmesi, bölünmesi yada girişim sermayesi yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinin veya girişim sermayesi yatırım fonu katılma paylarının elden çıkarılmasından itibaren altı ay içinde aynı amaçla yeniden kullanılmaması halinde , bu işlemlerin yapıldığı veya sürenin dolduğu dönemde vergiye tabi tutulur.

Vergileme, amaç dışı kullanım veya amaca uygun kullanım için kanunda belirtilen sürenin dolmasına rağmen kullanılmadığı dönemde bu fon tutarları beyan edildiği döneme ilişkin dönem zararı, geçmiş yıl zararları, indirim ve istisnalarla ilişkilendirilmeksizin vergilendirilecektir. Ancak önceki yıllar beyannamelerinde indirim konusu yapılan tutarlar bakımından yeniden vergileme söz konusu olmayacaktır.